

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: **Analýza komplexní práce se současnými školními atlasy**

Student: **Nikola Koktavá**

Studijní obor: Geoinformatika a geografie (Bc.)

A1 Metody a postup zpracování (práce s daty a informacemi):

Standardní s využitím moderních vědeckých metod v dané oblasti

V práci byly zvoleny standardní metody a postupy. Za moderní lze považovat využití eye-tracking brýlí při hodnocení komplexní práce žáků s atlasem při druhém z eye-tracking experimentů.

A2 Propracovanost literární rešerše a práce s literaturou:

Kvalitní prameny, shrnutí literárních poznatků bez podrobnějšího komentáře

Rešerše je přiměřeně rozsáhlá a cituje řadu odborných článků, a to včetně zahraničních děl. Obsahuje vymezení (školního) atlasu, dělení map a definice kartografických vyjadřovacích metod. Nejhodnotnější část, která je zpracována velmi důkladně, se zabývá výpisem studií hodnocení atlasů a využití metody eye-tracking ve vzdělávání. Méně pozornosti zde bylo věnováno autorskému hodnocení či komentáři ke shromážděným informacím. Namátková kontrola odhalila nesoulad poslední citace na str. 14 s údaji vedenými v seznamu zdrojů.

A3 Teoretická a aplikační náročnost práce:

Standardní teoretická a vysoká aplikační

Cíle práce lze označit za standardně náročné, stejně jako teoretickou náročnost práce. Aplikační náročnost byla vyšší z důvodu obtížnosti zajištění dostatku respondentů pro dotazníkové šetření i obě eye-tracking testování.

B1 Struktura práce:

Odpovídající potřebám řešení

Práce je vhodně strukturovaná a přehledná, dobře se v ní orientuje. Několik podkapitol je příliš krátkých – obsahují pouze dvě věty. Text doplňují přehledná schémata, diagramy a tabulky.

B2 Formální náležitosti a grafická úroveň práce (úprava, stylistika, gramatika, obrázky, tabulky, grafy, mapy):

Dobré (s výhradami)

Text obsahuje vyšší než stopové množství jazykových chyb, a to nejčastěji v oddělení vět čárkami a shodě přísudku s podmětem. V práci je nesprávně operováno s označením „studenti“ pro žáky středních škol. Jednou je zaměněn pojem „vysvětlivky“ a „legenda“. Diagram, použitý v kapitole o diagramech ke znázornění počtu diagramů v atlase, je paradoxně nazván jako graf. Stejná chyba se opakuje u diagramu znázorňujícího počet grafů atlasu Terra i dále v práci, což zejména v části práce věnované rozdílům mezi grafy a diagramy úroveň práce snižuje.

B3 Poster:

Vyhovující

Poster důstojně reprezentuje cíle, použité metody i výsledky práce. Grafické zpracování je na standardní úrovni. Veškerý popis je v češtině, bez anglického ekvivalentu či shrnutí.

B4 Webové stránky:

Vyhovující

Webové stránky obsahují všechny požadované údaje a vhodně prezentují práci. Web není optimalizován pro mobilní zařízení. Ze stránky věnované metodám nefunguje odkaz na anglické Summary.

C1 Kvalita výstupů a výsledků práce:

Dobré

Výsledkem práce je srovnání dvojice nejpoužívanějších školních atlasů na základě jejich obsahu, vyhodnocení dotazníkového šetření a dvojice eye-tracking experimentů provedených na žácích základních a středních škol. Kvalita samotného výstupu je dostatečná, avšak nelze opomenout jeho dílčí ovlivnění způsobené nerovnoměrným zastoupením využívání jednotlivých atlasů respondenty ve výuce.

C2 Interpretace výsledků a diskuze:

Na vysoké odborné úrovni

Výsledky dotazníků i experimentů jsou vhodně interpretovány a komentovány. Studentka také znale diskutuje nad možnostmi dalšího výzkumu v hodnocení atlasů a možnostmi využití technologie eye-tracking v hodnocení kartografických děl v oblasti školního vzdělávání.

C3 Uplatnění dosažených výsledků práce:

Omezené využití

Plné uplatnitelnosti výsledků brání nejasnost vlivu, který na experiment(y) měl fakt, že tzv. atlas Kartografie ve škole využíval více než 13× vyšší počet respondentů, než tomu bylo u atlasu Terra. Určitou pochybnost nad relevancí výsledků pak naznačuje i rozdílnost odpovědí ve druhé části dotazníku, kdy v první otázce (str. 34) uvedlo že ve výuce nevyužívá žádný atlas 6 % respondentů a ve třetí otázce (str. 35) stejnou odpověď uvedlo 13 % z 200 účastníků. I přesto je možné řadu srovnání a vyvozených výsledků uplatnit při vzájemném porovnání kvalit hodnocených atlasů.

C4 Cíle práce a jejich naplnění:

Cíle zcela naplněny

Stanovené cíle práce byly naplněny.

D Souhrnné připomínky a komentáře k práci, otázky k obhajobě:

Po přečtení práce mám na autorku následující otázky:

V kapitole 3.3.1 je zmiňována šířka atlasu Terra o 10 cm větší než v případě atlasu Kartografie, která znesnadňuje uložení atlasu do školního batohu. Tabulka 9 však tuto informaci rozporuje a uvádí pouze 1cm rozdíl v jednom (není jasné ve kterém) z rozměrů. Který údaj tedy platí?

V úvodu práce je napsáno, že „Žáci či studenti se se školními zeměpisnými atlasy setkávají v každé hodině zeměpisu nebo na hodinách zeměpisných seminářů“. Z výsledků dotazníkového šetření na str. 34 a 35 však vyplývá, že 6 % resp. 13 % respondentů z řad žáků nepoužívá žádný atlas. Je mezi tvrzeními rozpor, nebo byli testováni i žáci bez výuky zeměpisu?

Výsledky dotazníku srovnávajícího čitelnost dvojic map z obou atlasů, jak i sama autorka práce několikrát zmiňuje, mohly být ovlivněny faktem, že atlas Kartografie byl ve výuce využíván více než 13× vyšším počtem respondentů než atlas Terra. Jaký byl tento poměr u eye-tracking testování? Nebylo možné podniknout kroky, které by rozdíl minimalizovaly nebo alespoň redukovaly?

Byly srovnávané dvojice map přibližně stejně obsáhlé, nebo se množství znázorněných informací lišilo?

E Celkové hodnocení:

Bakalářská práce Nikoly Koktavé byla zaměřena na srovnání českých školních atlasů, ze kterých byly hodnoceny dva nejpoužívanější zeměpisné atlasy. Studentka se zaměřila na vybrané aspekty, které detailně zhodnotila a vhodně okomentovala. Současně provedla experimenty v podobě dotazníkového a eye-tracking testování, které správně statisticky vyhodnotila. Objektivnost srovnání atlasů však může být výrazně ovlivněna jednostrannou zkušeností respondentů s jedním z hodnocených atlasů, kvůli čemuž nelze část zjištění přímo aplikovat v praxi. Přesto práci doporučuji k obhajobě.

Ve Villachu dne 15. 5. 2019

Mgr. Radek Barvíř

